

Rettelsesblad

Erstatter bilag 2 i Finans- og Skatteudvalgets betænkning afgivet til 2. behandlingen
(Revideret talepapir fra samråd)

Allakkiaq Notat

Uunga

Til Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter Erik Jensen

Brevdato: 20-10-2023
Sagsnr.: 2023 - 25601
Akt-id: 23531999

1. Baggrundsnotat vedr. samråd med Finans- og Skatteudvalget fredag den 20. oktober 2023

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Notatet er udarbejdet til Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter Erik Jensen ifm. indkaldelse til samråd af Finans- og Skatteudvalget fredag den 20. oktober 2023 som opfølgning på udvalgets behandling EM2023/62.

2. Vedr. eksempler på, hvornår der i henhold til nærværende dagsordenspunkt vil kunne ydes økonomisk hjælp

2.1. Beredskabsmæssig katastrofebistand gennem aktivitetsområde 10-89 og Beredskabskommissionens arbejde.

Først skal det bemærkes, at der i relation til klimatiske katastrofelignende situationer, tages forbehold for de klima- og miljømæssige forhold, der gør sig gældende i Arktis. Klimabetingede katastrofer kan komme til udtryk, i værre, hyppigere og længerevarende ulykker og katastrofer.

Der skal gøres opmærksom på, at økonomisk støtte hvad angår akutte katastrofer inden for beredskabsområdet i generelle vendinger hjemles gennem finanslovens tekstanmærkninger til aktivitetsområde 10-89 med nr. 6 og 7. Naalakkersuisut vil til 3. behandlingen af FFL24 fremsætte ændringsforslag, så det tydeliggøres, at udgifter afholdt med hjemmel i disse tekstanmærkninger skal besluttes med bidrag fra Beredskabskommissionen. Ydelser afholdt med hjemmel i disse tekstanmærkninger har alene til formål at afbøde følgerne af en katastrofesituation frem til det tidspunkt, hvor øvrige regelsæt på eksempelvis det sociale område og erhvervsområdet kan anvendes efter forskrifterne.

Katastrofelignende forhold benyttes som term, eksempelvis i bemærkningerne til finanslovens tekstanmærkning nr. 7 til Naalakkersuisut – aktivitetsområde 10-89 Nr. 7.:

”Tekstanmærkningen tager sigte på borgere med fast bopæl i Grønland, som er berørt af katastrofer og ulykker såsom skibsforlis, flyulykker, terrorangreb, naturkatastrofer, eksplosioner og andre uforudsigelige hændelser af katastrofelignende karakter.”

Det bemærkes, at der her er tale om beredskabsfaglige katastrofesituationer, der aktiveres på baggrund af en indstilling fra Beredskabskommissionen. Af situationer kan der blandt andet nævnes Fjeldskred og Tsunamikatastrofe i Avannaata Kommunia, fjeldbrand i Qeqqata Kommunia og længerevarende strømnedbrud i Kommuneqarfik Sermersooq.

2.2. Katastrofebistand til Fiskeri, Fangst og Landbrugsområdet.

Der er igangsat et arbejde med udarbejdelsen af tekstanmærkninger, om at indarbejde landbruget i den gældende lovgivning om genetableringsstøtte. Ændringsforslaget forventes fremsat til 3. behandlingen af Finanslovsforslaget for 2024. Loven om genetableringsstøtte omhandler ikke nødhjælp i akutte situationer, men har til formål at yde støtte til at genetablere en erhvervsdrivende i sit erhverv fra hvilket vedkommende er blevet afskåret grundet uheld, ulykker og lignende.

Der skal derfor gøres forskel på ”almindelige” ulykker og ”forstærkede” katastrofer. Dette kræver, at der vedr. genetableringsstøtte tages en konkret og individuel vurdering af en specifik situation.

Naalakkersuisut vil hertil søge at komme med en præcisering i forhold til forståelsen af et ”katastrofelignende forhold” og ”akut” i relation til ændring af loven om genetableringsstøtte.

Med Naalakkersuisuts ændringsforslag vil der i loven om genetableringsstøtte blive åbnet op for, at fiskere og fangere i højere grad får mulighed for at søge om støtte også på grundlag af klimatiske baserede forhold.

Det skal understreges, at der ved *akutte katastrofelignende forhold* forstås situationer, som kan opstå pludseligt og uforudsigeligt, og som samtidig har et ikke ubetydeligt omfang, hvor skader kan overstige de lokale samfund og myndigheders til dagligt tilgængelige ressourcer.

Der vil som udgangspunkt således ikke være tale om et katastrofelignende forhold, hvis kun én enkelt aktør er påvirket af den indtrufne situation. Der vil f.eks. kunne ydes støtte til en fåreholder, hvis kartoffelhøst pludselig ødelægges på grund af angreb fra ikke tidligere kendte eller almindelige skadedyr, som grundet højere varmetemperaturer indvandrer til Grønland. Der vil modsat ikke kunne ydes støtte til en jollefiskefisker og -fanger, som må indstille fiskeriet og fangsten hen imod årets slutning, fordi den fiskekvote og fangstkvote, der blev udmeldt ved årets begyndelse, er opfisket eller opfanget, uanset fiskebestandene og fangstbestandene generelt påvirkes af klimaændringer.

Akut forstås her som pludseligt opståede situationer af et ikke ubetydeligt omfang.

Katastrofelignende forhold forstås her som en situation eller hændelse, som *kan* være enten akut eller uforudsigelig, hvor skader på personer, ejendom og miljø overstiger, hvad de lokale samfund og myndigheder kan håndtere med dagligt tilgængelige ressourcer.

Ændringsforslaget vil dermed give landbruget, herunder fåreholdere, samme vilkår som fiskeriet og fangsten, med henblik på at give landbruget de samme genetablerings-muligheder som i fiskeriet og fangsten.

3. Vedr. om nærværende sag omhandler akutte eller uforudsigelige situationer

Det er afgørende, at afgørelser af om, hvorvidt der er tale om en akut eller uforudsigelig katastrofesituation, bør hvile på en konkret vurdering. Denne vurdering kan ikke ske ud fra den enkelte borgers eget individuelle skøn.

Derfor skal der ske en konkret, individuel vurdering i enhver specifik sag, hvor der er tale om et muligt katastrofelignende forhold.

4. Præcisering af ændringsforslaget

Naalakkersuisut bemærker, at der er behov for præcisering af ordlyden af Naalakkersuisuts ændringsforslag til EM2023/62.

Dette gælder anvendelsen af begrebet ”akut”, som anvendes forskelligt i henholdsvis den danske og grønlandske version. Således bør ovennævnte præcisering af *akutte katastrofelignende forhold* anvendes.

Dertil bør det yderligere præciseres, at ændringsforslagets ordlyd om katastrofelignende forhold ”relateret til de globale klimaforandringer” bør præciseres til ”forårsaget af klimatisk betingede vanskeligheder”.

Naalakkersuisut vil inddrage relevante organisationer i det efterfølgende lovarbejde.